

RADY DLA RODZICÓW DOTYCZĄCE STYMULOWANIA ROZWOJU JĘZYKOWEGO DZIECKA

1. Mów, mów i jeszcze raz mów.

U dziecka pozbawionego kontaktów werbalnych nie rozwinię się mowa. Mów wyraźnie językiem dorosłych, używaj prostych zdań. Różnicuj ton i intonację głosu. Często zwracaj się bezpośrednio do dziecka i dawaj mu czas na odpowiedź. Różne sytuacje domowe wykorzystaj do mówienia. Przy ubieraniu dziecka nazywaj części ciała i rodzaje ubrania, przy jedzeniu wprowadzaj nazwy pokarmów, a także ich cechy (słodki, kwaśny, gorzki itp.). Podczas prac domowych opowiadaj dziecku, co właśnie robisz.

2. Dbaj o prawidłowe żucie, gryzienie i połykanie.

Karm dziecko piersią, (jeśli to tylko możliwe), a potem łyżeczką. Ssanie piersi to doskonale ćwiczenie aparatu artykulacyjnego. Ogranicz używanie smoczka, wprowadzaj pokarmy o twardej konsystencji (marchewkę, jabłko, skórki od chleba), gdy tylko zaczynają się wyrzynać ząbki. Zwróć uwagę jak dziecko oddycha czy nosem, czy ustami podczas snu i milczenia. Jeżeli dziecko ma otwarte usta jego żuchwa układa się nienaturalnie i zmienia się ułożenie języka. Daje to w konsekwencji wady zgryzu jak również wady wymowy. Dzieci takie częściej się przeziębają.

3. Zwróć uwagę na słuch dziecka, jeśli coś cię niepokoi skontaktuj się z lekarzem. Zwracaj uwagę na odgłosy codziennego życia i zadawaj dziecku pytanie, „Co to jest”. Szukajcie razem źródła dźwięku. W ten sposób kształcisz jego uwagę słuchową.

4. Nie wymagaj mówienia, czy powtarzania, gdy dziecko nie jest do tego gotowe. Pamiętaj, że rozumienie zawsze wyprzedza umiejętność mówienia.

5. W początkowym okresie naśluduj wszelkie wokalizacje dziecka. Wprowadzaj wyrazy dźwiękonaśladowcze np:

- a. kotek miauczy – miau, miau;
- b. piesek szczeka – hau, hau;
- c. koza meczy – mee, mee;
- d. baranek beczy - bee, bee;
- e. krowa ryczy – muu, muu;
- f. kura gdacze – ko, ko, ko;
- g. samochód policyjny – e-o , e-o;
- h. karetka pogotowia – i-u, i-u;
- i. straż pożarna – e-u, e-u.

6. Mów zawsze w nawiązaniu do konkretnych znajdujących się w zasięgu wzroku przedmiotów czy obrazków. Często powtarzaj te same informacje. Zachęcaj do utrzymywania kontaktu wzrokowego.

7. Ucz wierszyków i rymowanek. Wprowadzaj zabawy paluszkowe np.: idzie rak nieborak, sroczka kaszkę warzyła itp. Rytm i koordynacja mają ogromne znaczenie dla rozwoju, płynnej zrozumiałej mowy.
8. Od pierwszych prób porozumiewania się z dzieckiem staraj się przekazać informację że oczekujesz odpowiedzi. Zadawaj proste pytania i zawieszaj głos w oczekiwaniu na odpowiedź. Jeśli dziecko nie odpowiada, sam w prosty sposób odpowiedz.
9. Staraj się by rozmowa była przyjemnością dla wszystkich zainteresowanych. Unikaj nieustannego poprawiania wymowy dziecka. Dziecko ciągle upominane wycofuje się z kontaktów słownych.
10. Prowadź ćwiczenia oddechowe: dmuchanie baniek mydlanych, dmuchanie na lekkie przedmioty, dmuchanie na wiatraczki, granie na prostych instrumentach muzycznych typu trąbka, flet, zdmuchiwanie świeczki, picie i dmuchanie przez słomkę itp.
11. Wprowadzaj proste ćwiczenia gimnastyki buzi i języka w formie zabawy np: buziaki dla mamy, oblizywanie się jak miś po zjedzeniu miodu (przy szeroko otwartej buzi), koniki, sięganie językiem do nosa, do brody, do prawego ucha, do lewego ucha, liczeni ząbków językiem, parskanie itd.
12. Wspólnie róbcie książeczki o rodzinie, kolegach, zajęciach dziecka. Książeczki rozwijają myślenie i wyobraźnię, rozwijają słownictwo, zachęcają do czytania. Są wspaniałą formą spędzania czasu z dzieckiem i nawiązania głębszych więzi.
13. Śpiewaj dziecku i razem z dzieckiem. Słuchaj płyt i kaset z muzyką dziecięcą i śpiewajcie razem.
14. Ogranicz oglądanie telewizji. Przekaz telewizyjny jest mało zrozumiały dla dziecka. Wybieraj wartościowe programy. Bądź zawsze zorientowanym, co dziecko ogląda. Nie zostawiaj włączonego telewizora, jeżeli nikt go nie ogląda.
15. Kiedy dziecko usiłuje coś przekazać, zrób wszystko, co możliwe, by je zrozumieć. Jeżeli mu brakuje słów, poproś, żeby pokazało.
16. Rysuj i maluj z dzieckiem, gdy mu coś opowiadasz. Ilustrowanie opowiadań ułatwia dziecku rozumienie.
17. Dbaj o mocną więź emocjonalną. Głaskaj, przytulaj, chwal dziecko. Zachęca to do kontaktów werbalnych.
18. Dbaj o prawidłowy rozwój ruchowy. Zachęcaj do biegania, wspinania się po drabinkach, jazdy na hulajnodze, rowerze, rolkach.
19. Usprawniaj motorykę palców, poprzez wydzieranie, naklejanie, lepienie z plasteliny, malowania, rysowanie.